

NGĀ PUKA RAPANGA PĀNGARAU TAUNAKI

Hautanga

TAU O

Pukapuka Kaiako

© Bobbie Hunter and Jodie Hunter

© Nā Arahina Rahiti I Whakamāori

Tūmahi 1

I pīrangi a Haani ki te tiritiri i tana hanawiti ki tōna tuakana. Me pēhea e tika ai tana tiritiri i tana hanawiti?

Hei āwhina i te kaiako

I te wā o te whakarewatanga, kōrero me pēhea tātau katoa e tiritiri ai i tētahi mea ki ētahi atu tāngata me te kōrero anō i tētahi pūrākau mōu ake mō te tiritiri i tētahi mea ki tētahi atu tangata.

Whakangāwari i ngā ākonga kia mōhio ina kōrero mō ngā hautanga ka kīia tonutia te wae katoa hei kotahi, kotahi rānei te katoa me ngā haurua (ehara i te rua ngā wāhanga, ngā moka rānei). Tonoa rātou kia whakamārama mā te whakamahi i ngā rauemi i ā rātou mahi, ā, ka mutu ki te "o taku katoa kotahi ..."

Aroturuki mō ngā ākonga e whakamahi ana i ngā kupu pēnei i ngā moka e rua, i ngā wāhanga e rua rānei, ā, he ūrite rātou, he ūrite hoki.

Whakapūketetia mā te kupu haurua i mua i te whakaurunga tuhipoka

Mō te mahi takitahi, ka hiahiatia e koe he paraoa tākaro me ngā kaitapahi.

Wā toha

Tīpakohia ngā ākonga hei tiritiri kua wehe i tō rātou katoa kia rua ngā wāhanga ūrite.

Hono

Whakamahia te paraoa tākaro hai pōro kotahi katoa.

Tapahia kia ūrite ngā wāhanga ka pātai atu ki ngā ākonga kia whakaahua i tāu i mahi ai. Hangaia te paraoa tākaro hai tapawhā tapawhā.

Tapahia kia ūrite ngā wāhanga i roto i ngā huarahi rerekē, ka pātai atu ki ngā ākonga kia whakaahua i tāu i mahi ai.

Ngā Whakaaro Matua o te Ao

He maha ngā āhuatanga rerekē e taea ai te whakaahua i ngā tau, tae atu ki ngā hautanga.

He mea hira te katoa ki te whakaingoa hautau. E pātahi ana te hautanga ki te rahi o te katoa, o te wae rānei.

Ka taea te whakaatu i te whakataurite o tētahi wāhanga ki te katoa mā te hautanga.

Ko te hautanga e whakaahua ana i te wehenga o te katoa (rohe, huinga, wāhanga) ki ngā wāhanga ūrite.

Whainga ako: Ka ako ngā mokopuna ki te:

Tiria te katoa ki ngā wāhanga ūrite.

Whakakotahitia kia rua ngā wāhanga ūrite (wae) kia kotahi te katoa.

Tatauhia, tāpirihia rānei ngā wāhanga hautanga kia kotahi te katoa.

Ngā Tūmahi Takitahi

Whakamahia ngā pōro purei o ngā rahī me ngā hanga rerekē hei tūhura i te tiritiri ūrite

Tāngia he pikitia he pēhea tō tiritiri i tētahi hanga purei i waenga i ngā hoa tokorua (neke atu rānei)

Marautanga

Hautanga

6 Marama

Honohono me te wāwāhi rōpū ki te 10, mā te tatau pānga tahi, mā te whakarōpū hoki.

Tau 1

Tautohu me te waihanga haurua, hauwhā hoki hei hautanga o tētahi āhua, o tētahi huinga rānei mā te tohatoha ūrite ki ia wāhanga.

Kimi i te haurua me te hauwhā o tētahi rōpū mā te tohatoha ūrite me te whakarōpū.

Reo Pāngarau

Katoa, kotahi, rua, haurua, hautanga, tiritiri, ataahua, ūrite

Ngā Tumanako

Ngā Rongoā, Ngā Pōhēhētanga

Tūmahi 2

I tiria e Ani tana pounamu inu ki tōna tuahine. Me pēhea e tika ai tana tiritiri i te pounamu inu?

Hei āwhina i te kaiako

I te wā o te whakarewatanga, tirohia anō te ariā o te tiritiri i tētahi mea ki tētahi atu tangata i runga i te āhua tika. Hono atu ki te tiritiri i tētahi karaehe wai ki tētahi atu. Whakarewhia te raruraru, kātahi ka uru ngā ākonga ki tētahi ngohe tūnga pahi e tūhura ai rātou i te āhua o te haurua mā te whakamahi i ngā pāpāho rerekē tae atu ki ngā wai.

He pounamu, he kapu, he karaehe wai, he paraoa tākaro, he rīpene, he aho rānei, he paraka honomaha (hei tohu i ngā tuemi kai me te inu).

Whakangāwari i ngā ākonga kia mōhio ina kōrero mō ngā hautanga ka kīia tonutia te wae katoa hei kotahi, kotahi rānei te katoa me ngā haurua (ehara i te rua ngā wāhanga, ngā moka rānei). Tonoa rātou kia whakamārama mā te whakamahi i ngā rauemi i ā rātou mahi, ā, ka mutu ki te "o taku katoa kotahi ..."

Aroturuki mō ngā ākonga e whakamahi ana i ngā kupu pēnei i ngā moka e rua, i ngā wāhanga e rua rānei, ā, he ūrite rātou, he ūrite hoki.

Whakapūketetia mā te kupu haurua i mua i te whakaurunga tuhipoka

Mō te mahi takitahi, ka hiahiatia e koe he ipu rerekē, he wai, he kirikiri rānei.

Wā toha

Tīpakohia ngā ākonga hei tiritiri kua wehe i tō rātou katoa kia rua ngā wāhanga ūrite.

Hono

Whakamahia he pounamu wai hei whakaatu kei hea te tohu haurua. Tonoa ngā ākonga ki te whakaahua i tāu i mahi ai hei haurua e rua, ā, me te whakapakari kia kotahi te katoa o ngā haurua e rua.

Ngā Whakaaro Matua o te Ao

He maha ngā āhuatanga rerekē e taea ai te whakaahua i ngā tau, tae atu ki ngā hautanga.

He mea hira te katoa ki te whakaingoa hautau. E pātahi ana te hautanga ki te rahi o te katoa, o te wae rānei.

Ka taea te whakaatu i te whakataurite o tētahi wāhanga ki te katoa mā te hautanga.

Ko te hautanga e whakaahua ana i te wehenga o te katoa (rohe, huīnga, wāhanga) ki ngā wāhanga ūrite.

Whainga ako: Ka ako ngā mokopuna ki te:

Tiria te katoa ki ngā wāhanga ūrite.

Whakakotahitia ngā wāhanga ūrite (wae) kia kotahi te katoa.

Tāpirihia, tatau rānei i te haurua me te haurua ka oti te kotahi.

Ngā Tūmahi Takitahi

Whakamahia ngā ipu rerekē te rahi, te āhua hoki ka taea te whakakī ki te wai, ki te kirikiri rānei.

Tīpakohia tētahi ipu ka whakakīa ki te wai. Ringihia te hawhe o te wai. E hia te nui o te wai e toe ana?

Mahia anō ki tētahi ipu rahi rerekē. He aha tāu e kite nei?

Tāngia he pikitia hei hopu i ū mahi. Whakaaturia te wāhi kei hea te haurua o ia ipu.

Marautanga

Hautanga

6 Marama

Honohono me te wāwāhi rōpū ki te 10, mā te tatau pānga tahi, mā te whakarōpū hoki.

Tau 1

Tautohu me te waihangā haurua, hauwhā hoki hei hautanga o tētahi āhua, o tētahi huinga rānei mā te tohatoha ūrite ki ia wāhanga.

Kimi i te haurua me te hauwhā o tētahi rōpū mā te tohatoha ūrite me te whakarōpū.

Reo Pāngarau

Katoa, kotahi, rua, haurua, hautanga, tiritiri, ataahua, ūrite

Ngā Tumanako

Ngā Rongoā, Ngā Pōhēhētanga

Tūmahi 3

E 2 ngā hanawiti a Rahera, engari i tāhaetia e te manu i tētahi. Ki te tiritiri a Rahera i tana hanawiti ki tōna hoa, e hia te nui o ta rātau whiwhinga?

Ka purua e Rahera tētahi hanawiti ki roto i te kete mo te tina a ūna hoa. Mēnā ka tāhaetia e te manu te hawhe o te hanawiti hei kai – e hia te nui o te toenga o Rahera mo tana tina?

Hei āwhina i te kaiako

I te wā o te whakarewatanga, hono anō ki te pukapuka me te tirotiro anō i ngā ariā o te tiritiri tika.

Me whai paraoa tākaro, he pepa hei tapahi, he rīpene.

Whakangāwari i ngā ākonga kia kite i te katoa o te wae hei katoa kotahi, ā, ko ngā haurua hei wāhanga ūrite e rua e ūrite ana te rahi.

Aroturuki mō ngā ākonga e whakamahi ana i ngā ariā o te tiritiri tika i te mea he ūrite ngā wāhanga e rua ahakoa pēhea te wehewehe.

Kia mōhio ki ngā ākonga e whakamahi ana i ngā kupu haurua me te katoa.

Tūmanako kia tohu ngā ākonga mā te whakamahi i ngā rauemi, kaua ki te whakamārama noa iho. Kei roto i tēnei ko ngā tātuhi.

Whakapūketetia mā te kupu haurua i mua i te whakaurunga o te tuhipoka. Ka taea e te kaiako te hopu tuhipoka engari ka whakapakari i te āhua e pā ana te tau o raro ki ngā wāhanga e tapahia ai te katoa.

Mō te tūmahi takitahi, me whai pukapuka ākonga, pepa rānei.

Wā toha

Tīpakohia ngā ākonga hei tiritiri e āhei ana ki te whakamahi i ngā whakaaturanga (paraoa tākaro, tātuhi, pepa) hei whakatika i ā rātou whakamārama.

Ngā Whakaaro Matua o te Ao

He maha ngā āhuatanga rerekē e taea ai te whakaahua i ngā tau, tae atu ki ngā hautanga.

He mea hira te katoa ki te whakaingoa hautau. E pātahi ana te hautanga ki te rahi o te katoa, o te wae rānei.

Ka taea te whakaatu i te whakataurite o tētahi wāhanga ki te katoa mā te hautanga.

Ko te hautanga e whakaahua ana i te wehenga o te katoa (rohe, huinga, wāhanga) ki ngā wāhanga ūrite.

Hono

I kī te tuahine a Rahera mēnā he hanawiti katoa a Rahera, a, ka tapahia kia haurua, e rua ana hanawiti.

E whakaae ana koe?

Whainga ako: Ka ako ngā mokopuna ki te:

Tiria te katoa ki ngā wāhanga ūrite.

Whakakotahitia kia rua ngā wāhanga ūrite (wae) kia kotahi te katoa.

Tāpirihia, tatau rānei i te haurua me te haurua ka oti te kotahi.

Ngā Tūmahi Takitahi

Tāngia he hanga. Mēnā ka tapahia te hanga kia rua ngā haurua, he aha te āhua?

Tāngia tētahi atu hanga, mēnā he reka te hanga ki ngā haurua e rua, he aha te āhua?

Marautanga

Hautanga

6 Marama

Honohono me te wāwāhi rōpū ki te 10, mā te tatau pānga tahi, mā te whakarōpū hoki.

Tau 1

Tautohu me te waihanga haurua, hauwhā hoki hei hautanga o tētahi āhua, o tētahi huinga rānei mā te tohatoha ūrite ki ia wāhanga.

Kimi i te haurua me te hauwhā o tētahi rōpū mā te tohatoha ūrite me te whakarōpū.

Reo Pāngarau

Katoa, kotahi, rua, haurua, hautanga, tiritiri, ataahua, ūrite

Ngā Tumanako

Ngā Rongoā, Ngā Pōhēhētanga

Tūmahi 4

E 3 ngā tākai pīkaokao a Rahera i roto i te kete, ā, i hiahia ki te tiritiri i te hawhe ki tōna tuahine.

E hia te kai a Rahera, e hia hoki te kai a tōna tuahine?

Hei āwhina i te kaiako

I te wā o te whakarewatanga, hono anō ki te hiahia mō te whakamahi i ngā rauemi hei tohu i te whakaaro. Whakataukītia he roa ngā takai parāoa kī kia kitea ai e rātou te haurua o te roa.

Me whai paraoa tākaro, he roa pepa hei whakakopa me te tapahi, he rīpene e wātea ana

Whakangāwari i ngā ākonga kia kite i te katoa o te wae hei katoa kotahi, ā, ko ngā haurua hei wāhanga ūrite e rua e ūrite ana te rahi.

Aroturuki mō ngā ākonga e whakamahi ana i ngā ariā o te tiritiri tika i te mea he ūrite ngā wāhanga e rua ahakoa pēhea te wehewehe.

Kia mōhio ki ngā ākonga e whakamahi ana i ngā kupu haurua me te katoa

Tūmanako kia tohu ngā ākonga mā te whakamahi i ngā rauemi, kaua ki te whakamārama noa iho. Kei roto i tēnei ko ngā tātuhi.

Whakapūketetia mā te kupu haurua i mua i te whakaurunga o te tuhipoka. Ka taea e te kaiako te hopu tuhipoka engari ka whakapakari i te āhua e pā ana te tau o raro ki ngā wāhanga e tapahia ai te katoa

Mō te tūmahi takitahi, me whai rau pepa koe.

Wā toha

Tīpакohia ngā ākonga ki te tiritiri ko wai e whakatauira ana i ngā katoa e toru hei haurua e ono, ā, ka whakamārama i te hua hei haurua e toru, ko wai rānei e whakatauira ana i ngā katoa e toru hei kotahi katoa me te haurua. Me mātua whakarite ka whakamahi ngā ākonga i ngā whakaaturanga hei whakatauira i tā rātou whakamārama.

Ngā Whakaaro Matua o te Ao

He maha ngā āhuatanga rerekē e taea ai te whakaahua i ngā tau, tae atu ki ngā hautanga.

He mea hira te katoa ki te whakaingoa hautau. E pātahi ana te hautanga ki te rahi o te katoa, o te wae rānei.

Ka taea te whakaatu i te whakataurite o tētahi wāhanga ki te katoa mā te hautanga.

Ko te hautanga e whakaahua ana i te wehenga o te katoa (rohe, huīnga, wāhanga) ki ngā wāhanga ūrite.

Ko te tau o raro i roto i te hautanga e whakaatu ana e hia ngā wāhanga ūrite e wehea ana te katoa, te wae rānei. Ko te tau o runga e whakaatu ana e hia ngā wāhanga ūrite e tohua ana.

Hono

Ka aha mēnā kotahi anake te tākai parāoa kī a Mrs Grinling hei tiritiri?

Ka aha mēnā e rua āna? Ka aha mēnā e whā āna? Ka aha mēnā e rima āna?

Whainga ako: Ka ako ngā mokopuna ki te:

Tiria te katoa ki ngā wāhanga ūrite.

Whakakotahitia kia rua ngā wāhanga ūrite (wae) kia kotahi te katoa.

Tāpirihia, tatau rānei i te haurua me te haurua ka oti te kotahi.

Ngā Tūmahi Takitahi

Pōkaitia ngā pepa rahi rerekē "kia haurua". He aha tāu e kite nei?

Huihuia ngā haurua pepa tapatapahi kia kotahi ai te katoa. He aha tāu e kite nei?

Marautanga

Hautanga

6 Marama

Honohono me te wāwāhi rōpū ki te 10, mā te tatau pānga tahi, mā te whakarōpū hoki.

Tau 1

Tautohu me te waihanga haurua, hauwhā hoki hei hautanga o tētahi āhua, o tētahi huinga rānei mā te tohatoha ūrite ki ia wāhanga.

Kimi i te haurua me te hauwhā o tētahi rōpū mā te tohatoha ūrite me te whakarōpū.

Reo Pāngarau

Katoa, kotahi, rua, toru, whā, rima, haurua, hautanga, tiritiri, ataahua, ūrite

Ngā Tumanako

Ngā Rongoā, Ngā Pōhēhētanga

Tūmahi 5

E 5 ngā tōtiti i tiritiri a Rahera ki tōna tuahine, e hia te nui o ta rāua kai?

E 7 ngā tōtiti i tiritiri a Rahera ki tōna tuahine, e hia te nui o ta rāua kai?

Hei āwhina i te kaiako

I te wā o te whakarewatanga, hono anō ki te hiahia mō te whakamahi i ngā rauemi hei tohu i te whakaaro. Whakatūpato he roa ngā tōtiti kia kitea ai e rātou te haurua o te roa.

Me whai paraoa tākaro, he roa pepa hei whakakopa me te tapahi, he rīpene e wātea ana

Whakangāwari i ngā ākonga kia kite i te katoa o te wae hei katoa kotahi, ā, ko ngā haurua hei wāhanga ūrite e rua e ūrite ana te rahi.

Aroturuki mō ngā ākonga e whakamahi ana i ngā ariā o te tiritiri tika i te mea he ūrite ngā wāhanga e rua ahakoa pēhea te wehewehe.

Kia mōhio ki ngā ākonga e whakamahi ana i ngā kupu haurua me te katoa

Tūmanako kia tohu ngā ākonga mā te whakamahi i ngā rauemi, kaua ki te whakamārama noa iho. Kei roto i tēnei ko ngā tātuhi.

Whakapūketetia mā te kupu haurua i mua i te whakaurunga o te tuhipoka. Ka taea e te kaiako te hopu tuhipoka engari ka whakapakari i te āhua e pā ana te tau o raro ki ngā wāhanga e tapahia ai te katoa

Mō te mahi takitahi, ka hiahiatia e koe he paraoa tākaro me ngā kaitapahi.

Wā toha

Tīpakohia ngā ākonga ki te tiritiri ko wai e whakatauira ana i ngā katoa e rima hei haurua tekau, ā, ka whakamārama i te hua hei haurua e rima, ko wai rānei e whakatauira ana i ngā katoa e rima hei rua katoa me te haurua kotahi. Me mātua whakarite ka whakamahi ngā ākonga i ngā whakaaturanga hei whakatauira i tā rātou whakamārama.

Hono

Whakawhanakehia te tauira o:

Kotahi te katoa = ? haurua, e rua ngā katoa = ? haurua, e toru ngā katoa = ? haurua, e whā ngā katoa = ? haurua, e rima ngā katoa = ? haurua...

Ngā Whakaaro Matua o te Ao

He maha ngā āhuatanga rerekē e taea ai te whakaahua i ngā tau, tae atu ki ngā hautanga.

He mea hira te katoa ki te whakaingoa hautau. E pātahi ana te hautanga ki te rahi o te katoa, o te wae rānei.

Ka taea te whakaatu i te whakataurite o tētahi wāhanga ki te katoa mā te hautanga.

Ko te hautanga e whakaahua ana i te wehenga o te katoa (rohe, huīnga, wāhanga) ki ngā wāhanga ūrite.

Ko te tau o raro i roto i te hautanga e whakaatu ana e hia ngā wāhanga ūrite e wehea ana te katoa, te wae rānei. Ko te tau o runga e whakaatu ana e hia ngā wāhanga ūrite e tohua ana.

Whainga ako: Ka ako ngā mokopuna ki te:

Tiria te katoa ki ngā wāhanga ūrite.

Whakakotahitia ngā wāhanga ūrite (wae) kia kotahi te katoa.

Tatauria e hia ngā wāhanga e katoa ai te kotahi.

Ngā Tūmahi Takitahi

Hurihia kia ono ngā tōtiti purei.

Tapahia ia tōtiti kia haurua.

He aha tāu e kite nei?

Tatauria ngā haurua. E hia ngā haurua kei reira?

Tāngia he pikitia o ūtōtiti ka whakaatu kei hea te haurua o ia tōtiti.

Marautanga

Hautanga

6 Marama

Honohono me te wāwāhi rōpū ki te 10, mā te tatau pānga tahi, mā te whakarōpū hoki.

Tau 1

Tautohu me te waihanga haurua, hauwhā hoki hei hautanga o tētahi āhua, o tētahi huīngā rānei mā te tohatoha ūrite ki ia wāhanga.

Kimi i te haurua me te hauwhā o tētahi rōpū mā te tohatoha ūrite me te whakarōpū.

Reo Pāngarau

Katoa, kotahi, rua, toru, whā, rima, haurua, hautanga, tiritiri, ataahua, ūrite

Ngā Tumanako

Ngā Rongoā, Ngā Pōhēhētanga

Tūmahi 6

Kotahi te pounamu wai a Rahera, engari ka inu i te hawhe anake i ia rā, e hia rā ka mutu te pounamu kotahi?

E rua ngā pounamu wai a Rahera, engari ka inu i te hawhe anake i ia rā, e hia ngā rā ka mutu te pounamu kotahi?

E toru ngā pounamu wai a Rahera, engari ka inu i te hawhe anake i ia rā, e hia ngā rā ka mutu te pounamu kotahi?

Hei āwhina i te kaiako

I te wā o te whakarewatanga, hono anō ki te hiahia mō te whakamahi i ngā rauemi hei tohu i te whakaaro. Whakaaturia ki ngā ākonga ka taea te whakaatu i ngā pounamu wai (mā te huri i tētahi ki tōna taha) hei whakaaturanga roa kia kitea ai e rātou te haurua o te roa.

Me whai pounamu, wai, paraoa tākaro, roa pepa hei whakakopa me te tapahi, he rīpene e wātea ana

Whakangāwari i ngā ākonga kia kite i te katoa o te wae hei katoa kotahi, ā, ko ngā haurua hei wāhanga ūrite e rua e ūrite ana te rahi.

Aroturuki mō ngā ākonga e whakamahi ana i ngā ariā o te tiritiri tika i te mea he ūrite ngā wāhanga e rua ahakoa pēhea te wehewehe.

Kia mōhio ki ngā ākonga e whakamahi ana i ngā kupu haurua me te katoa

Tūmanako kia tohu ngā ākonga mā te whakamahi i ngā rauemi, kaua ki te whakamārama noa iho. Kei roto i tēnei ko ngā tātuhi me ngā tuhipoka.

Ka taea e te kaiako te hopu tuhipoka engari ka whakapakari i te āhua e pā ana te tau o raro ki ngā wāhanga e tapahia ai te katoa

Mō te tūmahi takitahi, me whai kape koe i te raru tūmahi takitahi mō ngā ākonga.

Wā toha

Tīpakhia ngā ākonga hei tiritiri ko wai e whakatauira ana i tētahi pounamu katoa hei haurua e rua, e rua ngā pounamu hei haurua e whā, e toru ngā pounamu hei haurua e ono... Me mātua whakarite ka whakamahi ngā ākonga i ngā momo whakaaturanga hei whakatauira tae atu ki ngā tātuhi me ngā tuhipoka (kupu rānei) i roto i tā rātou whakamārama.

Ngā Whakaaro Matua o te Ao

He maha ngā āhuatanga rerekē e taea ai te whakaahua i ngā tau, tae atu ki ngā hautanga.

He mea hira te katoa ki te whakaingoa hautau. E pātahi ana te hautanga ki te rahi o te katoa, o te wae rānei.

Ka taea te whakaatu i te whakataurite o tētahi wāhanga ki te katoa mā te hautanga.

Ko te hautanga e whakaahua ana i te wehenga o te katoa (rohe, huinga, wāhanga) ki ngā wāhanga ūrite.

Ko te tau o raro i roto i te hautanga e whakaatu ana e hia ngā wāhanga ūrite e wehea ana te katoa, te wae rānei. Ko te tau o runga e whakaatu ana e hia ngā wāhanga ūrite e tohua ana.

Hono

Haere tonu te tauira o: E rima ngā katoa = ? haurua... Whakamahia ngā tau nui ake hei toro atu. 100 katoa = __ haurua...

Whainga ako: Ka ako ngā mokopuna ki te:

Tiria te katoa ki ngā wāhanga ūrite.

Whakakotahitia ngā wāhanga ūrite (wae) kia kotahi te katoa.

Tatauria e hia ngā wāhanga e katoa ai te kotahi.

Ngā Tūmahī Takitahi

Ka mauria mai e Māmā e rima ngā muffins ki te kāinga mai i te mahi, ā, ka kī mai ka taea e koutou tokotoru te tiritiri i ngā muffins.

E hia te nui o te whiwhinga o ia tangata?

Tāngia he pikitia hai hopu i ō whakaaro.

Marautanga

Hautanga

6 Marama

Honohono me te wāwāhi rōpū ki te 10, mā te tatau pānga tahi, mā te whakarōpū hoki.

Tau 1

Tautohu me te waihangā haurua, hauwhā hoki hei hautanga o tētahi āhua, o tētahi huīnga rānei mā te tohatoha ūrite ki ia wāhanga.

Kimi i te haurua me te hauwhā o tētahi rōpū mā te tohatoha ūrite me te whakarōpū.

Reo Pāngarau

Katoa, kotahi, rua, toru, whā, rima, haurua, hautanga tiritiri, ataahua, ūrite

Ngā Tumanako

Ngā Rongoā, Ngā Pōhēhētanga

Tūmahi 7

Mēnā e kai ana a Rahera i te 5 hāwhe hanawiti, ā, e 3 ngā hanawiti katoa e kai ana tōna tuahine, ki tōu whakaaro ko wai i kai anō?

He aha?

Hei āwhina i te kaiako

I te wā o te whakarewatanga, hono anō ki ngā huarahi rerekē hei whakaatu i te whakaaro. Whakatūpato i te hiahia ki te whakatika me te whakamatau he aha te take e whakamahi ana i te mea.

Me whakawātea ngā pepa me ngā pene hei tātuhi me te tapahi.

Whakangāwari i ngā ākonga kia kite i te rerekētanga i waenga i ngā hanawiti katoa e toru hei ono haurua i whakaritea ki ngā haurua e rima.

Aroturuki mō ngā ākonga e whakamahi ana i ngā ariā o te tiritiri tika i te mea he ūrite ngā wāhanga e rua ahakoa pēhea te wehewehe.

Kia mōhio ki ngā ākonga e kite ana i te raruraru hei whakataurite me te whakatauira i tā rātou urupare pērā ki ngā whakamāramatanga e whakamahi ana i te mea.

Tūmanako kia whakaatu ngā ākonga mā te whakamahi i ngā rauemi me ngā whakamāramatanga tae atu ki ngā tātuhi me te tuhipoka.

Mō te tūmahi takitahi, me rerekē te rahi o ngā pouaka, ngā kupiki, ngā paraka.

Wā toha

Tīpakohia ngā ākonga hei tiritiri ko wai e whakaatu ana i ngā tauira whakaaturanga mō ngā hanawiti katoa me ngā haurua hanawiti, ā, whakamahia hei whakataurite i te rerekētanga i waenga i ngā haurua e rima me ngā haurua e toru.

Hono

Heoi, mehemea i kai a Rahera i tētahi hanawiti katoa, a, ka kai tōna tuahine i te hāwhe hanawiti ko wai i kai anō? He aha?

Heoi, mehemea i kai a Rahera i tētahi hanawiti katoa, a, ka kai tōna tuahine i ngā hanawiti hāwhe e rua, ko wai i kai anō? He aha?

Heoi, mehemea i kai a Rahera i tētahi hanawiti katoa, a, e toru ngā hanawiti hāwhe o tōna tuahine, ko wai i kai anō? He aha?

Ngā Whakaaro Matua o te Ao

He maha ngā āhuatanga rerekē e taea ai te whakaahua i ngā tau, tae atu ki ngā hautanga.

He mea hira te katoa ki te whakaingoa hautau. E pātahi ana te hautanga ki te rahi o te katoa, o te wae rānei.

Ka taea te whakaatu i te whakataurite o tētahi wāhanga ki te katoa mā te hautanga.

Ko te hautanga e whakaahua ana i te wehenga o te katoa (rohe, huanga, wāhanga) ki ngā wāhanga ūrite.

Ko te tau o raro i roto i te hautanga e whakaatu ana e hia ngā wāhanga ūrite e wehea ana te katoa, te wae rānei. Ko te tau o runga e whakaatu ana e hia ngā wāhanga ūrite e tohua ana.

Whainga ako: Ka ako ngā mokopuna ki te:

Tiria te katoa ki ngā wāhanga ūrite.

Whakakotahitia ngā wāhanga ūrite (wae) kia kotahi te katoa.

Tatauria e hia ngā wāhanga e katoa ai te kotahi.

Whakatauritea te haurua ki te katoa.

Ngā Tūmahi Takitahi

Whakakīa ngā pouaka rahi rerekē e rua ki ngā kupiki, paraka rānei kia kī rā anō te haurua.

He aha tāu e kite nei?

Tāhopu i tō inenga mā te tā i ngā pouaka rahi rerekē e rua me te tohu i te wāhi e kī ana te haurua.

Marautanga

Hautanga

6 Marama

Honohono me te wāwāhi rōpū ki te 10, mā te tatau pānga tahi, mā te whakarōpū hoki.

Tau 1

Tautohu me te waihanga haurua, hauwhā hoki hei hautanga o tētahi āhua, o tētahi huīnga rānei mā te tohatoha ūrite ki ia wāhanga.

Kimi i te haurua me te hauwhā o tētahi rōpū mā te tohatoha ūrite me te whakarōpū.

Reo Pāngarau

Katoa, kotahi, rua, toru, whā, rima, haurua, hautanga, tiritiri, ataahua, ūrite, nui atu i tw, iti iho i te, nā te mea, whakataurite.

Ngā Tumanako

Ngā Rongoā, Ngā Pōhēhētanga

Tūmahi 8

I mahia e Rahera ētahi porohita mīhini iti me te tīhi, ka kai a Rahera i tētahi porohita katoa, ā, e 3 ngā porohita hāwhe e kai ana tōna tuahine. Ko wai e kai nui ake? He aha?

Hei āwhina i te kaiako

I te wā o te whakarewatanga, hono anō ki tō rātou hiahia ki te whakamahi i ngā huarahi rerekē hei whakaatu i te whakaaro. Whakatūpato i te hiahia ki te whakatika me te whakamatau he aha te take e whakamahi ana i te mea.

Me whakawātea ngā pepa me ngā pene hei tātuhi me te tapahi.

Whakangāwari i ngā ākonga ki te kite i te whanaungatanga i waenga i tētahi porohita katoa hei haurua e rua me te rerekētanga i waenga i ngā haurua e toru he nui ake.

Aroturuki mō ngā ākonga e whakamahi ana i ngā ariā o te tiritiri tika i te mea he ūrite ngā wāhanga e rua ahakoa pēhea te wehewehe.

Kia mōhio ki ngā ākonga e kite ana i te raruraru hei whakataurite, me te whakatauria i tā rātou urupare pērā ki ngā whakamāramatanga e ūrite ana, neke atu i te, iti iho i te me te mea.

Tūmanako kia whakaatu ngā ākonga mā te whakamahi i ngā rauemi me ngā whakamāramatanga tae atu ki ngā tātuhi me te tuhipoka.

Mō te tūmahi takitahi, me rerekē te rahi o ngā pouaka, ngā kupiki, ngā paraka.

Wā toha

Tīpакohia ngā ākonga hei tiritiri ko wai e whakaatu ana i ngā tauira o ngā whakaaturanga mō ngā porohita mīti katoa me ngā haurua o ngā porohita mīti, ā, ka whakamahia hei whakataurite i te rerekētanga i waenga i ngā haurua e toru me ngā porohita katoa me te rua haurua.

Hono

Pātai atu ki ngā ākonga ko:
E rua ngā haurua he nui ake/iti ake/ūrite ki te 1 katoa;
E 2 ngā haurua he nui ake/iti ake/ūrite ki te rua katoa;
e toru ngā haurua; e whā ngā haurua...

Ngā Whakaaro Matua o te Ao

He maha ngā āhuatanga rerekē e taea ai te whakaahua i ngā tau, tae atu ki ngā hautanga.

He mea hira te katoa ki te whakaingoa hautau. E pātahi ana te hautanga ki te rahi o te katoa, o te wae rānei.

Ka taea te whakaatu i te whakataurite o tētahi wāhanga ki te katoa mā te hautanga.

Ko te hautanga e whakaahua ana i te wehenga o te katoa (rohe, huanga, wāhanga) ki ngā wāhanga ūrite.

Ko te tau o raro i roto i te hautanga e whakaatu ana e hia ngā wāhanga ūrite e wehea ana te katoa, te wae rānei. Ko te tau o runga e whakaatu ana e hia ngā wāhanga ūrite e tohua ana.

Whainga ako: Ka ako ngā mokopuna ki te:

Tiria te katoa ki ngā wāhanga ūrite.

Whakakotahitia ngā wāhanga ūrite (wae) kia kotahi te katoa.

Tāpirihia/tatau e hia ngā haurua e hanga ana i te katoa kotahi.

Whakatauritea te haurua ki te katoa.

Ngā Tūmahi Takitahi

Whakakīa ngā pouaka rahi rerekē e rua ki ngā kupiki, paraka rānei kia kī rā anō te haurua.

He aha tāu e kite nei?

Ki te aki koe i tētahi pouaka, i ngā paraka rānei ki tētahi atu pouaka, kua kī te pouaka tuarua, kāore rānei?

He aha koe i whakaaro ai?

Marautanga

Hautanga

6 Marama

Honohono me te wāwāhi rōpū ki te 10, mā te tatau pānga tahi, mā te whakarōpū hoki.

Tau 1

Tautohu me te waihanga haurua, hauwhā hoki hei hautanga o tētahi āhua, o tētahi huīngā rānei mā te tohatoha ūrite ki ia wāhanga.

Kimi i te haurua me te hauwhā o tētahi rōpū mā te tohatoha ūrite me te whakarōpū.

Reo Pāngarau

Katoa, kotahi, rua, toru, whā, rima, haurua, hautanga, tiritiri, ataahua, ūrite, nui ake, iti iho i te ūrite, nā te mea, whakataurite.

Ngā Tumanako

Ngā Rongoā, Ngā Pōhēhētanga

Tūmahi 9

Kai te tiritiri a Rahera i tētahi pēke mīharo ki tōna tuahine.

E 6 ngā reka o te pēke.

Ka whiwhi rātou i te haurua o te pēke, nā reira e hia ngā mīhini ka riro i a rātou?

Kai te tiritiri a Rahera i tētahi pēke pīni tiēre ki tōna tuahine.

E 10 ngā pīni tiēre o te pēke.

Ka whiwhi rātou i te haurua o te pēke, nā reira e hia ngā pīni tiēre ka riro i a rātou?

Kai te tiritiri a Rahera i tētahi pēke tiokorete ki tōna tuahine.

E 8 ngā tiakarete o te pēke.

Ka whiwhi rātou i te haurua o te pēke, nā reira e hia ngā tiakarete ka riro i a rātou?

Ngā Whakaaro Matua o te Ao

He maha ngā āhuatanga rerekē e taea ai te whakaahua i ngā tau, tae atu ki ngā hautanga.

He mea hira te katoa ki te whakaingoa hautau. E pātahi ana te hautanga ki te rahi o te katoa, o te wae rānei.

Ka taea te whakaatu i te whakataurite o tētahi wāhanga ki te katoa mā te hautanga.

Ko te hautanga e whakaahua ana i te wehenga o te katoa (rohe, huina, wāhanga) ki ngā wāhanga ūrite.

Ko te tau o raro i roto i te hautanga e whakaatu ana e hia ngā wāhanga ūrite e wehea ana te katoa, te wae rānei. Ko te tau o runga e whakaatu ana e hia ngā wāhanga ūrite e tohua ana.

Hei āwhina i te kaiako

For the conceptual starter, ask the students to solve the following eHei tīmatanga ariā, tonoa ngā ākonga ki te whakaoti i ngā whārite e whai ake nei:

$$\begin{aligned}1 + 1 &= \\2 + 2 &= \\3 + 3 &= \\4 + 4 &= \\5 + 5 &= \end{aligned}$$

I te wā o te whakarewatanga, me mātua whakapakari koe he kotahi te katoa o ia pēke reka hei wāhanga o te whakawhanake i te horopaki o te tūmahi.

Me whakawātea ngā kaitatau, ngā pīni rānei hei whakamahi mā ngā ākonga hei whakaatu i te horopaki tūmahi, hei whakangāwari rānei i ngā ākonga ki te tā i ēnei.

Whakangāwari i ngā ākonga kia kite kei te kimi rātou i te hautanga o te katoa ahakoa he mahā ngā tūemi kei roto i te huina. Tirohia te tautapa hei whakaingoa i te mea e wehea ana te katoa (hei tauira, e rua ngā rōpū).

Wā toha

Tipakohia ngā ākonga hei tiritiri ko wai e tiritiri ūrite ana i ngā rōpū mā te whakamahi i ngā wāhanga, i tētahi tikanga hanganga rānei. Ki te kore ngā ākonga e whakamahi i te chunking, whakatauira tēnei hei huarahi i whakamahia e ngā ākonga o mua.

Hono

Whakatauira me pēhea te hopu i ngā tūmahi hautanga hei whārite:

$$\frac{1}{2} \text{ o te } 6 = 2 \quad 6 \div 2 = 3$$

Tonoa ngā ākonga kia hopu i ngā whārite mō ngā tūmahi e rua e whai ake nei.

Tonoa ngā ākonga ki te matapaki i ngā mea e kitea ana e rātou me te tautoko i ngā ākonga ki te tūhono i te kimi $\frac{1}{2}$ ki te wehe ki te rua.

Whainga ako: Kaako ngā mokopuna ki te:

Kimihia ngā hautanga o tētahi huinga

Kimihia te haurua o tētahi huinga mā te tiritahi ūrite

Kimihia te haurua o tētahi huinga mā te whakarōpū

Marautanga

Hautanga

6 Marama

Honohono me te wāwāhi rōpū ki te 10, mā te tatau pānga tahi, mā te whakarōpū hoki.

Tau 1

Tautohu me te waihanga haurua, hauwhā hoki hei hautanga o tētahi īhua, o tētahi huinga rānei mā te tohatoha ūrite ki ia wāhanga.

Kimi i te haurua me te hauwhā o tētahi rōpū mā te tohatoha ūrite me te whakarōpū.

Ngā Tūmahi Takitahi

Kai a Rahera ētahi pēke māpere.

E 4 ngā māpere kai roto i te pēke. He kikorangi te hawhe o ngā māpere. E hia ngā māpere kikorangi?

E 8 ngā māpere kai roto i te pēke. He whero te hawhe o ngā māpere. E hia ngā māpere whero?

E 6 ngā māpere kai roto i te pēke. He kākāriki te hawhe o ngā māpere. E hia ngā māpere kākāriki?

E 10 ngā māpere kai roto i te pēke. He kōwhai te haurua o ngā māpere. E hia ngā māpere kōwhai?

Reo Pāngarau

Katoa, kotahi, rua, toru, whā, rima, haurua, hauwhā, tuawhā, hautanga, tiritiri, ataahua, ūrite, nui atu i, iti iho i, nā te mea, whakataurite.

Ngā Tumanako

Ngā Rongoā, Ngā Pōhēhētanga

Tūmahi 10

Kai te hākari te whānau o Rahera i te rā whānau o Rahera. Ka tunua e tōna Māmā he keke, ā, e 12 ngā M&Ms hei whakarākai i te keke. Ka tapahia e tōna Māmā te keke kia rua, ā, ka ūrite te tiritiri i ngā M&M. He aha te hautanga o ngā M&M kei ia taha? E hia ngā M&M kei ia taha?

Ka tunua e te Whaea o Rahera he keke, a, e 12 ngā M&Ms hei whakarākai i te keke. Ka tapahia e tōna Māmā te keke kia whā, ā, ka ūrite te tiritiri i ngā M&M. He aha te hautanga o ngā M&M kei ia taha? E hia ngā M&M kei ia taha?

Hei āwhina i te kaiako

I te wā o te whakarewatanga, me mātua whakapakari koe he katoa ia huinga M&M hei wāhanga o te whakawhanake i te horopaki o te tūmahi.

Me whakawātea ngā kaitatau, ngā pīni rānei hei whakamahi mā ngā ākonga hei whakaatu i te horopaki tūmahi, hei whakangāwari rānei i ngā ākonga ki te tā i ēnei.

Whakangāwari i ngā ākonga kia kite kei te kimi rātou i te hautanga o te katoa ahakoa he maha ngā tūemi kei roto i te huinga. Āta titiro atu ki te maha o ngā wāhanga hei tautapa e whakaingoa ana i ngā mea e wehea ana te katoa (hei tauira, e rua rōpū, e whā rānei ngā rōpū).

He maha ngā āhuatanga rerekē e taea ai te whakaahua i ngā tau, tae atu ki ngā hautanga.

He mea hira te katoa ki te whakaingoa hautau. E pātahi ana te hautanga ki te rahi o te katoa, o te wae rānei.

Ka taea te whakaatu i te whakataurite o tētahi wāhanga ki te katoa mā te hautanga.

Ko te hautanga e whakaahua ana i te wehenga o te katoa (rohe, huinga, wāhanga) ki ngā wāhanga ūrite.

Ko te tau o raro i roto i te hautanga e whakaatu ana e hia ngā wāhanga ūrite e wehea ana te katoa, te wae rānei. Ko te tau o runga e whakaatu ana e hia ngā wāhanga ūrite e tohua ana.

Wā toha

Tīpakohia ngā ākonga hei tiritiri ko wai e tiritiri ūrite ana i ngā rōpū mā te whakamahi i ngā wāhanga, i tētahi tikanga hanganga rānei. Ki te kore ngā ākonga e whakamahi i te chunking, whakatauira tēnei hei huarahi i whakamahia e ngā ākonga o mua.

Hono

Pātai atu ki ngā ākonga kia kōrero ki a koe he aha hei tāhopu mō ngā whārite mō ngā tūmahi e rua.

$$\frac{1}{2} \text{ o te } 12 = 6 \quad 12 \div 2 = 6$$

$$\frac{1}{4} \text{ o te } 12 = 3 \quad 12 \div 4 = 3$$

Tonoa ngā ākonga ki te matapaki i ngā mea e kitea ana e rātou me te tautoko i ngā ākonga ki te tūhono i te tautapa ki te wehewehenga.

Whainga ako: Ka ako ngā mokopuna ki te:

Kimihia te haurua o tētahi huinga mā te tiritahi ūrite
Kimihia te haurua o tētahi huinga mā te whakarōpū
Kimihia tētahi hauwhā o tētahi huinga mā te tiritahi ūrite
Kimihia tētahi hauwhā o tētahi huinga mā te whakarōpū

Ngā Tūmahi Takitahi

Kai te hākari a Rahera me tōna whānau i te rā whānau o Rahera.
Ka tunua e tōna Pāpā he keke, ā, e 8 ngā M&M hei whakarākai i te keke.
Ka tapahia e tōna Māmā te keke kia rua, ā, ka ūrite te tiritiri i ngā M&M.
He aha te hautanga o ngā M&M kei ia taha?
E hia ngā M&M kei ia taha?

Marautanga

Hautanga

6 Marama

Honohono me te wāwāhi rōpū ki te 10, mā te tatau pānga tahi, mā te whakarōpū hoki.

Tau 1

Tautohu me te waihangā haurua, hauwhā hoki hei hautanga o tētahi āhua, o tētahi huinga rānei mā te tohatoha ūrite ki ia wāhanga.

Kimi i te haurua me te hauwhā o tētahi rōpū mā te tohatoha ūrite me te whakarōpū.

Reo Pāngarau

Katoa, kotahi, rua, toru, whā, rima, haurua, hauwhā, tuawhā, hautanga, tiritiri, ataahua, ūrite, nui ake, iti iho i te, nā te mea, whakataurite.

Ngā Tumanako

Ngā Rongoā, Ngā Pōhēhētanga

Tūmahī 11

Mēnā e kai ana a Rahera i ngā hauwhā rua o te hanawiti ham, ā, ka kai tōna tuahine i te hawhe hanawiti ham, ko wai e kai nui ake? I pēhea koe i mōhio?

Mēnā ka kai a Rahera i te hauwhā hanawiti ham, ā, ka kai tōna tuahine i te hawhe hanawiti ham, ko wai e kai nui ake? I pēhea koe i mōhio?

Mēnā e whā ngā hauwhā hanawiti ham e kai ana a Rahera, ā, ka kai tōna tuahine i te hanawiti ham katoa, ko wai e kai nui ake? I pēhea koe i mōhio?

Hei āwhina i te kaiako

I te wā o te whakarewatanga, hono anō ki tō rātou hiahia ki te whakamahi i ngā huarahi rerekē hei whakaatu i te whakaaro. Whakatūpato i te hiahia ki te whakatika me te whakamatau he aha te take e whakamahi ana i te mea.

Me whakawātea ngā pepa me ngā pene hei tātuhi me te tapahi.

Whakangāwari i ngā ākonga ki te kite i te whanaungatanga i waenga i te hanawiti katoa e rua haurua me te whā hauwhā/hauwhā me te rerekētanga i waenganui i te haurua nui ake i te hauwhā.

Aroturuki mō ngā ākonga e whakamahi ana i ngā ariā o te tiritiri tika i te mea he ūrite ngā wāhanga e rua, e whā rānei ahakoa pēhea te wehewehe.

Kia mōhio ki ngā ākonga e kite ana i te raruraru hei whakataurite, me te whakatauirā i tā rātou urupare pērā ki ngā whakamāramatanga e ūrite ana, neke atu i te, iti iho i te me te mea.

Tūmanako kia whakaatu ngā ākonga mā te whakamahi i ngā rauemi me ngā whakamāramatanga tae atu ki ngā tātuhi me te tuhipoka.

Mō te mahi takitahi, ka hiahiatia e koe he paraoa tākaro me ngā kaitapahi.

Wā toha

Tīpакohia ngā ākonga hei tiritiri ko wai e whakaatu ana i ngā tauira o ngā whakaaturanga mō ngā hanawiti katoa me ngā haurua hanawiti me ngā hauwhā hanawiti me te whakamahi hei whakataurite i te rerekētanga i waenga i ngā haurua, me ngā hauwhā me te katoa.

Ngā Whakaaro Matua o te Ao

He maha ngā āhuatanga rerekē e taea ai te whakaahua i ngā tau, tae atu ki ngā hautanga.

He mea hira te katoa ki te whakaingoa hautau. E pātahi ana te hautanga ki te rahi o te katoa, o te wae rānei.

Ka taea te whakaatu i te whakataurite o tētahi wāhanga ki te katoa mā te hautanga.

Ko te hautanga e whakaahua ana i te wehenga o te katoa (rohe, huīnga, wāhanga) ki ngā wāhanga ūrite.

Ko te tau o raro i roto i te hautanga e whakaatu ana e hia ngā wāhanga ūrite e wehea ana te katoa, te wae rānei. Ko te tau o runga e whakaatu ana e hia ngā wāhanga ūrite e tohua ana.

Hono

He nui ake/iti ake/ōrite tētahi haurua ki ngā hauwhā e rua; He nui ake/iti ake/ōrite te hauwhā One ki te haurua kotahi; e toru hauwhā he nui ake/iti ake/ōrite ki ngā haurua e rua.

Whainga ako: Ka ako ngā mokopuna ki te:

Tiria te katoa ki ngā wāhanga ūrite.

Whakakotahitia ngā wāhanga ūrite (wae) kia kotahi te katoa.

Tāpirihia/tatau e hia ngā hauwhā e hanga ana i te katoa kotahi.

Tāpirihia/tatau e hia ngā hauwhā ka haurua te haurua

Whakatauritea te rahi wae o te haurua me te rua-hauwhā me te kotahi katoa.

Ngā Tūmahī Takitahi

Hurihia te paraoa pokepoke kia rua ngā āhua e ūrite ana te rahi.

Tapahia te hanga tuatahi kia haurua. E hia ngā wāhanga purei kei a koe ināianei?

Tāngia ngā hanga purei e rua e hopu ana i tāu e kite ai.

Marautanga

Hautanga

6 Marama

Honohono me te wāwāhi rōpū ki te 10, mā te tatau pānga tahi, mā te whakarōpū hoki.

Tau 1

Tautohu me te waihangā haurua, hauwhā hoki hei hautanga o tētahi āhua, o tētahi huinga rānei mā te tohatoha ūrite ki ia wāhanga.

Kimi i te haurua me te hauwhā o tētahi rōpū mā te tohatoha ūrite me te whakarōpū.

Reo Pāngarau

Katoa, kotahi, rua, toru, whā, rima, haurua, hauwhā, tuawhā, hautanga, tiritiri, ataahua, ūrite, nui atu i te, iti iho i te, nā te mea, whakataurite.

Ngā Tumanako

Ngā Rongoā, Ngā Pōhēhētanga

Tūmahi 12

E tunu ana a Raheras Māmā i te keke, a, e 8 ngā tāngata hai tiritiri i te keke. E hia te nui o te keke ka riro i a rātou?

Hei āwhina i te kaiako

I te wā o te whakarewatanga, hono anō ki tō rātou hiahia ki te whakamahi i ngā huarahi rerekē hei whakaatu i te whakaaro. Whakatūpato i te hiahia ki te whakatika me te whakamatau he aha te take e whakamahi ana i te mea.

Me whakawātea ngā pepa me ngā pene hei tātuhi me te tapahi.

Whakangāwari i ngā ākonga kia kite i te whanaungatanga i waenga i te katoa e rua haurua, e whā hauwhā, e waru waru rānei.

Aroturuki mō ngā ākonga e whakamahi ana i ngā ariā o te tiritiri tika i te mea he ūrite ngā wāhanga e waru ahakoa pēhea te wehewehe.

Kia mōhio ki ngā ākonga e kite ana i te tauira o tētahi katoa = rua haurua = whā hauwhā = waru waru

Tūmanako kia whakaatu ngā ākonga mā te whakamahi i ngā rauemi me ngā whakamāramatanga tae atu ki ngā tātuhi me te tuhipoka.

Mō te tūmahi takitahi, me whiwhi koe i te purei me ngā kaitapahi, i te Tūmahi Aromatawai rānei i raro nei.

Wā toha

Tīpakohia ngā ākonga hei tiritiri ko wai e whakaatu ana i ngā tauira o ngā whakaaturanga mō tētahi katoa e ritua ana ki ngā poro ūrite e waru, ā, kua whakawhanake i tētahi whakamāramatanga e whakamārama ana he ūrite te katoa ki te waru waru.

Hono

He nui ake/iti ake/ūrite tētahi haurua ki ngā hauwhā e rua; He nui ake/iti ake/ūrite te hauwhā One ki te haurua kotahi; e toru hauwhā he nui ake/iti ake/ūrite ki ngā haurua e rua.

Ngā Whakaaro Matua o te Ao

He maha ngā āhuatanga rerekē e taea ai te whakaahua i ngā tau, tae atu ki ngā hautanga.

He mea hira te katoa ki te whakaingoa hautau. E pātahi ana te hautanga ki te rahi o te katoa, o te wae rānei.

Ka taea te whakaatu i te whakataurite o tētahi wāhanga ki te katoa mā te hautanga.

Ko te hautanga e whakaahua ana i te wehenga o te katoa (rohe, huuinga, wāhanga) ki ngā wāhanga ūrite.

Ko te tau o raro i roto i te hautanga e whakaatu ana e hia ngā wāhanga ūrite e wehea ana te katoa, te wae rānei. Ko te tau o runga e whakaatu ana e hia ngā wāhanga ūrite e tohua ana.

Whainga ako: Ka ako ngā mokopuna ki te:

Tiria te katoa ki ngā wāhanga ūrite.

Whakakotahitia ngā wāhanga ūrite (wae) kia kotahi te katoa.

Tāpirihia/tatau e hia ngā waru e hanga ana i te katoa.

Tāpirihia/tatau e hia ngā waru e mahi ana i te hauwhā.

Tāpirihia/tatau e hia ngā waru e rua hauwhā/kotahi haurua.

Whakatauritea te rahi wae o te haurua me te hauwhā rua; kotahi hawhe
me te wha-waru, kotahi-hauwhā me te rua-waru, e rua-hauwhā me te
wha-waru. Whakatauritea te katoa ki te katoa kotahi.

Marautanga

Hautanga

6 Marama

*Honohono me te wāwāhi
rōpū ki te 10, mā te tatau
pānga tahi, mā te
whakarōpū hoki.*

Tau 1

*Tautohu me te waihanga
haurua, hauwhā hoki hei
hautanga o tētahi āhua, o
tētahi huīnga rānei mā te
tohatoha ūrite ki ia
wāhanga.*

*Kimi i te haurua me te
hauwhā o tētahi rōpū mā
te tohatoha ūrite me te
whakarōpū.*

Ngā Tūmahi Takitahi

Tūmahi Aromatawai 1: Hautanga

Reo Pāngarau

*Katoa, kotahi, rua, toru,
whā, rima, haurua,
hauwhā, tuawhā,
hautanga, tiritiri,
ataahua, ūrite, nui atu i
te, iti iho i te, nā te mea,
whakataurite.*

Ngā Tumanako

Ngā Rongoā, Ngā Pōhēhētanga

Aromatawai 1

Tuhia me te tuhi i ngā mea katoa e mōhio ana koe mō ngā haurua me ngā hauwhā.

He hautanga anō e mōhio ana koe ka taea e koe te tuhi me te tātuhi?